

مدرک کارشناسی ارشد بی‌اهمیت شده است؟

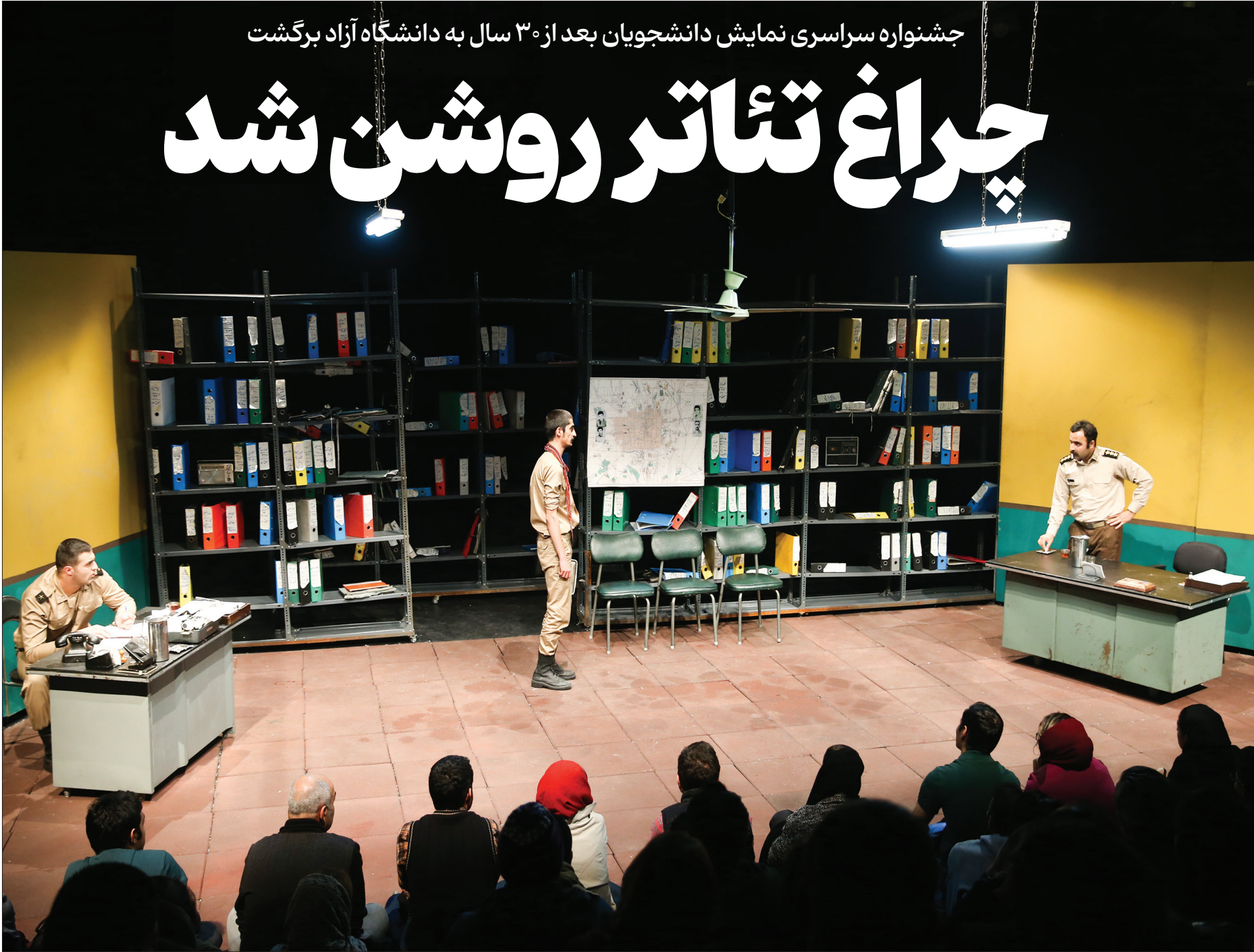
فرهنگستان

دانشگاه

ششمین آذر ۱۴۰۲ شماره ۲۳۸۹ WWW.FDN.IR

گزارش مرکز پژوهش‌ها می‌گوید توزیع منابع مالی بین دانشگاه‌ها در ۲ سال اخیر از مدل محاسباتی خاصی تبعیت نکرده است!

در این بی‌نظمی نظم نیست!

جشنواره سراسری نمایش دانشجویان بعد از ۳۰ سال به دانشگاه آزاد برگشت

چراغ تئاتر روشن شد

بخش شصت‌وشش: رنسانس ایران؛ دانشگاه ملی ایران وشاه

راه‌اندازی دانشکده دندانپزشکی با ۳ ویژگی خاص

کتاب «رنسانس ایران؛ دانشگاه ملی ایران و شاه» ابعاد مختلفی از جریان تشکیل دانشگاه در ایران و شکل‌گیری آموزش عالی به شکل و شمایل امروز را تشریح کرده است. کتابی به قلم علی‌شیرازی، مؤسس و رئیس دانشگاه ملی ایران که «فرهنگستان» از اوایل مردادماه بخش‌های مختلف آن را منتشر کرده که اکنون بخش دیگری از آن را از نظر می‌گذرانید. او پس از تشریح فضای کشور در روزگار تأسیس دانشگاه ملی و نحوه پیگیری مقدمات شکل‌گیری آن، مرحله به مرحله نحوه پیشرفت روند پایه‌گذاری این دانشگاه را با مخاطبان به اشتراک گذاشته است.

ششمین دانشکده را «دانشکده دندانپزشکی» قرار دادیم که در آن زمان جز دانشکده دندانپزشکی دانشگاه تهران در سراسر مملکت دانشکده دندانپزشکی دیگری وجود نداشت و بعدها با اصرار و اقدامات پیگیر من نزد شاه و دولت‌های دست‌اندرکار، پنج دانشکده دندانپزشکی در شهرستان‌ها تأسیس شد. از یک‌طرف احتیاج به دندانپزشک بسیار مبرم بود و بیشتر کار دندانپزشکی کشور دست نعل‌بندها و دلاک‌ها و عده‌ای به نام دندان‌ساز سنتی (که متأسفانه هنوز هم به تعداد زیادی هستند) اداره می‌شد. از طرف دیگر عده‌ای دکتر دندانپزشک ایرانی که به استاندارد بین‌المللی صلاحیت تدریس و تعلیم در دانشگاه را داشتند در شهر تهران جمع شده بودند و عده‌ای هم در اروپا و آمریکا ماندگار شده بودند. به قدری احتیاج به دندانپزشک مبرم بود و کادر تعلیماتی متخصص و قابل به قدر کافی در شهر تهران موجود بود که چهارسال قبل از تأسیس دانشکده با دکتر حسین نواب که از حیث صلاحیت علمی و قدرت اداره کردن به نظر من از جمله همکارانش ارجح بود مذاکره کردم، تا دانشکده دندانپزشکی را تأسیس و به راه اندازیم. تنها عامل بازدارنده نداشتن تالار تشریح بود که خوشبختانه پس از چهار سال زحمت افتتاح تالار تشریح دانشکده پزشکی ما با افتتاح دانشکده دندانپزشکی مقارن بود. دکتر حسین نواب را به سمت رئیس دانشکده دندانپزشکی انتخاب و منصوب کردم و به تهیه و تدارک برنامه و وسایل کار پرداختیم.

در تأسیس دانشکده دندانپزشکی هم نوآوری‌ها و ویژگی‌هایی داشتیم که اهم آنها عبارت بود از:

۱ دوره دانشکده را شش سال قرار دادیم. دو سال آن مخصوص مقدماتی بود که بیشتر به کار دندانپزشکان مفید و مؤثر آید. در حقیقت همان روشی را که در برنامه دانشکده پزشکی به کار برده بودیم که نه تقلید کامل از آمریکا بود و نه از اروپای غربی و چیزی از بهترین هر دو سبک را برگزیده بودیم. در مورد دانشکده دندانپزشکی هم به کار بستیم و برنامه جامعی بود اما قدری سنگین، به خصوص برای دو سال اول.

۲ سعی بلند شد که هنگام انتخاب دانشجویان تا مطمئن بشویم که داوطلب، ذوق هنری و صنایع دستی دارد، او را به دانشکده نپذیریم و از این جهت، امتحانات کتبی و شفاهی نسبتاً مفصلی برای انجام این مقصود ترتیب دادیم.

۳ سعی کردیم در برنامه دانشکده، مقدمات طب را بگنجانیم چون اطلاعات و معلومات عموم دندانپزشکان را تا آنجا که به طب مربوط است، وافی و کافی نمی‌دانستیم. در بعضی ممالک نظیر سوئد و نروژ، هرکس بخواهد دندانپزشک شود باید نخست به تحصیل طب بپردازد و پس از اینکه دکترای طب گرفت، دندانپزشکی را به عنوان رشته تخصصی طب انتخاب و دنبال کند. یعنی دندانپزشکی از شعب تخصصی پزشکی است. ما تا حد سؤدی‌ها نرفتمیم اما سر حد احتیاج را توسعه دادیم و از نظر علمی برنامه جامعی تهیه کردیم.

تقویت این اعتقاد بکوشند به همان میزان هم نیازمند اصلاحات و انتظار بیشتری خواهیم بود. به اعتقاد صاحب‌نظران دینی مناسب‌ترین قشر تعیین‌کننده در این عرصه، جوانانند که با توجه به خصوصیات منحصر به فردشان، بهترین گزینه برای بسترسازی و ترویج معارف مهدویت در جامعه محسوب می‌شوند.»

سرای نوآوری «ساخت و تولید فناوری‌های پیشرفته» مجوز گرفت
سی‌وچهارمین جلسه شورای مدیریت فعالیت‌های دانش‌بنیان دانشگاه آزاد با حضور قیاد بهزادی پور، مدیرکل سراسری نوآوری و دیگر اعضای این شورا برگزار شد. در این جلسه طرح توجیهی تأسیس سرای نوآوری «ساخت و تولید فناوری‌های پیشرفته» دانشگاه آزاد واحد مشهد مورد ارزیابی قرار گرفت که پس از بحث و بررسی‌های لازم، مجوز تأسیس به این سرای نوآوری صادر شد. بهزادی پور در خصوص فرصت‌ها و ظرفیت‌های سرای نوآوری ساخت و تولید فناوری‌های پیشرفته تصریح کرد: «در استان خراسان رضوی ۲۶ شهرک صنعتی و بیش از ۳۲۰۰ شرکت فعال و همچنین ۱۲ منطقه صنعتی وجود دارد که این ظرفیت‌ها به صورت بالقوه می‌تواند متقاضی بهره‌گیری از پتانسیل سرای نوآوری ساخت و تولید فناوری‌های پیشرفته واحد مشهد باشد.» مدیرکل سراسری نوآوری دانشگاه آزاد ادامه داد: «گسترش و تقویت فعالیت‌های نوآوری، اقتصادی و فناوری دانشگاه در حوزه ساخت و تولید یکی از مأموریت‌های سرای نوآوری ساخت و تولید فناوری‌های پیشرفته است، همچنین ایجاد بستر مناسب برای تعاملات اجتماعی میان ذی‌نفعان مؤثر در حل مسائل ساخت و تولید با مرکزیت دانشگاه ازجمله اهداف اصلی این سرای نوآوری است.»

مدیرکل سراسری نوآوری دانشگاه آزاد با بیان اینکه بسیاری از شرکت‌های صنعتی و دانش‌بنیان مشهد علاقه‌مند به استقرار در این سرای نوآوری اند، خاطرنشان کرد: «در حال حاضر ۹ تیم فناور در سرای نوآوری ساخت و تولید فناوری‌های پیشرفته مستقرند و ایده‌های بسیاری در راستای تولید محصول دارند. همچنین خدمات پس از شتاب‌دهی در این سراسرانه می‌شود که می‌تواند بسترساز رشد و توسعه شرکت‌های نوآفرین شود. پیش‌بینی می‌شود درآمد خالص این سرای نوآوری در سال پنجم به ۱۵۹ میلیارد تومان برسد.»

جزئیات برنامه‌های هفته پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد اعلام شد
مجید مشکینی، معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد دستورالعمل «برگزاری مراسم هفته پژوهش و فناوری سال ۱۴۰۳» را به رؤسای دانشگاه آزاد استان‌ها و واحدهای جامع مستقل ابلاغ کرد.

در این دستورالعمل آمده است: «با توجه به برنامه‌ریزی انجام شده برای برگزاری مراسم هفته پژوهش و فناوری سال ۱۴۰۳ در راستای تحقق اهداف اعلام شده در بسته‌های کاری سند تحول و تعالی دانشگاه، همچنین به منظور حضور یکپارچه و برگزاری هماهنگ مراسم هفته پژوهش و فناوری در سال جاری، همگام با ستاد ملی هفته پژوهش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و ستاد‌های هفته پژوهش و فناوری مستقر در مراکز استان‌ها و واحدهای دانشگاهی تابع آن‌ها می‌توانند با همکاری ستاد پژوهش و فناوری استان و با رعایت نکات لازم، برنامه‌های خود را برگزار کنند.»

براساس این دستورالعمل زمان برگزاری هفته پژوهش و فناوری استانی هفته آخر آذرماه ۱۴۰۳ خواهد بود. ستاد هفته پژوهش و فناوری در استان‌ها با عضویت رئیس استان (رئیس ستاد)، معاون هماهنگی و برنامه‌ریزی استان، رئیس شورای پژوهش و فناوری استان، دو تن از رؤسای واحدهای دانشگاهی استان و یک تا سه تن از معاونان پژوهشی و فناوری با معاونان علمی تشکیل شود. همچنین ستاد هفته پژوهش و فناوری در واحدهای دانشگاهی با عضویت رئیس واحد (رئیس ستاد)، معاون پژوهش و فناوری یا معاون علمی واحد (دبیر ستاد)، سایر معاونان و سه تن از اعضای هیئت علمی واحد به همراه مسئول روابط عمومی واحد (اعضای ستاد) تشکیل شود.

واحد تهران شمال میزبان همایش پدافند غیرعامل

همایش پدافند غیرعامل با حضور دکتر محمد مهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد و سردار غلامرضا جلالی رئیس سازمان پدافند غیرعامل و جمعی از اندیشمندان و صاحب‌نظران از سوی دبیرخانه برنامه علمی پدافند غیرعامل و معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد واحد تهران شمال برگزار می‌شود.

همایش علمی پدافند غیرعامل به همت دبیرخانه برنامه علمی پدافند غیرعامل و معاونت پژوهش و فناوری واحد تهران شمال با حمایت و همکاری سازمان پدافند غیرعامل کشور در راستای تحقق اهداف سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اسلامی، چهارشنبه هفتم آذر از ساعت هشت تا ۱۲ در سالن اجتماعات دانشکده علوم انسانی این واحد دانشگاهی برگزار خواهد شد. سمنانه بردانی، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد واحد تهران شمال در این باره به آن‌ها گفت: «همایش علمی پدافند غیرعامل ذیل برنامه علمی پدافند غیرعامل با هدف شناسایی و تجلیل پایان‌نامه‌ها و رساله‌های برتر این حوزه انجام شده است.» وی توضیح داد: «برای برگزاری این همایش ابتدا از بین ۱۱۳۰۰ پایان‌نامه و رساله‌های انجام شده ذیل برنامه علمی پدافند غیرعامل که در چهار حوزه دانشی بودند، تعداد ۹۷۳ پایان‌نامه و رساله با کوشش و همت مسئولان این برنامه علمی بررسی و در نهایت تعدادی از این پژوهش‌ها پس از کسب نظرات برخی از مسئولان سازمان پدافند غیرعامل به عنوان پژوهش‌های برتر انتخاب شدند.» بردانی ادامه داد: «در این همایش، همسرانی دانشگاه و صنعت (U2B) با هدف افزایش تعاملات دانشگاه، صنعت و کسب نظرات صاحبان صنایع جهت بهبود پیشنهادهای منتخب مطرح شده به عنوان پایان‌نامه، رساله و جهت در شدن آن‌ها ارائه خواهد شد.»

همایش «زنان، تربیت اجتماعی و جامعه مهدوی» برگزار می‌شود

ترگس عطریان، معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد واحد لنجان در پیش‌نشد همایش «زنان، تربیت اجتماعی و جامعه مهدوی» که در این واحد دانشگاهی برگزار شد، اظهار کرد: «این همایش ۲۶ دی ۱۴۰۳ توسط امور زنان و خانواده سازمان مرکزی دانشگاه آزاد و دانشگاه آزاد استان‌های زنجان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل در استان زنجان برگزار خواهد شد.»

وی با تشریح معنای مهدویت عنوان کرد: «مهدویت به معنای اعتقاد به نجات بخش بوده که در آخرالزمان برای نجات و رهایی انسان‌ها و برقراری صلح و عدالت خواهد آمد و در ابعاد اجتماعی، سیاسی، اعتقادی، تاریخی و فرهنگی قابل بررسی است.» معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد واحد لنجان با بیان اینکه یکی از مباحث مهم مهدویت مربوط به رسانه است، اضافه کرد: «سهام اصلی‌سازی جامعه برای ظهور حضرت صاحب‌الامر(عج)، بر دوش تربیت رسانه‌ای بوده؛ بنابراین سواد رسانه‌ای و رسانه در ابعاد مختلف اهمیت روز دنیا است که جزء رسالت‌های این واحد دانشگاهی و حوزه علوم انسانی در همه حوزه‌های آموزشی خواهد بود.» عطریان با تأکید بر اهمیت سواد رسانه‌ای گفت: «سواد رسانه‌ای می‌تواند کفه ترازوی تربیت را به نفع آموزه‌های مهدوی سنگین کند. رسانه‌ها در اندیشه‌های مختلف و زوایای مختلف ازجمله مهدویت فعالیت می‌کنند. دشمنان برای مقابله با فرهنگ مهدویت از پشتوانه مالی و فنی بسیاری بهره می‌گیرند که نمود آن را می‌توان در تعداد، تنوع و فناوری رسانه‌های مختلف ازجمله سایت‌ها، شبکه‌های مجازی، کتاب‌ها و نرم‌افزارهای آنان دید؛ اما کافی است با تربیت و تبلیغ کاربران متخصص فنی به همراه پشتوانه و عقبه عظیمی که در اختیار داریم به جنگ با دشمن برویم.» وی با بیان اینکه در تفکر مهدوی، جوانان، متفکر و ایده‌پردازند، مطرح کرد: «بار مهم پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان بر عهده خانواده است که نقش اصلی را در ترویج نگره «مهدوی‌باوری» در کانون خود دارند. از این‌رو هدایت این نسل با توجه به روحیه لطیف و آرمان‌گرایانه آن‌ها باید همراه با ظرافت و ملاحظت باشد.» معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد واحد لنجان تبیین کرد: «آمادگی و زمینه‌سازی برای ظهور در گرو تقویت مهدوی‌باوری افراد جامعه است و هرچه انسان‌ها در راستای

تحول شرط بقای دانشگاه آزاد است

ششمین نشست اتحادیه شمال غرب دانشگاه آزاد استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، قزوین و زنجان با حضور دکتر محمد مهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد و فرزاد جهان‌بین معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد برگزار شد. دکتر طهرانچی در این جلسه با اشاره به لزوم درک تحولات و پاسخ به موقع گفت: «واقعیت این است که در جریان تحولات، این ما نیستیم که تحولات را رقم می‌زنیم، بلکه زمانه در مجموعه‌ای از اقدامات و به وسیله کنشگران درونی و بیرونی اتفاقات و تحولات را رقم می‌زند و مهم این است سیستم بتواند مانند درختی که ریشه قوی دارد، خود را محکم حفظ کند و اگر برای بقا نیاز به قلمه زدن است، این کار را انجام دهد. اساساً قلمه زدن برای بخشی از درخت است که در مواجهه با تغییرات قرار دارد. نهال را می‌توان با قلمه زنی تغییر داد و در حجم و تولید محصول تحول ایجاد کرد.» رئیس دانشگاه آزاد اظهار کرد: «رؤسای واحدهای دانشگاه آزاد به نیکی می‌دانند که اگر در دانشگاه قلمه زده نمی‌شد، چه اتفاقی می‌افتاد. اگر از ما بپرسند کجای راهیم، باید بگوییم ما در آغاز راهیم و خیلی کار پیش روی ما قرار دارد. خیلی از موضوعات است که باید تغییر کند و ما تازه آماده قلمه زدن شده‌ایم. این جلسات کمک می‌کنند تا مفاهیم پیدا کنیم و مفاهیم باعث می‌شود بدانیم چه کاری می‌خواهیم انجام دهیم. این کار رمز بقای دانشگاه آزاد و عدم انجام آن مساوی با فناء این مجموعه است.»

وی با بیان اینکه تحول در دانشگاه آزاد یک باید است، خاطرنشان کرد: «تحول در مجموعه دانشگاه آزاد یک شایده و توصیه نیست و همه معتمدیم تحول‌لازمه و شرط بقای دانشگاه آزاد است. واقعیت این است که امروز بیش از هر زمانی دانشگاه تبدیل به محل سرمایه‌گذاری دانشجویان شده و از این طریق داده و ستانده خود را ارزیابی می‌کند و می‌داند باید برای کار خوب هزینه پرداخت کند، دیگر جنس بی‌کیفیت را حتی اگر ارزان هم باشد، کسی نمی‌خرد.»

دکتر طهرانچی با اشاره به افزایش جمعیت دانشجویی دانشگاه آزاد گفت: «وقتی جمعیت دانشجویی افزایش می‌یابد، مسئولیت ما هم بیشتر می‌شود. دانشگاه آزاد چند اتفاق جدی و مهم در راه دارد و به‌زودی در نظام دانشی، نظام اداری، نظام ارتباطی و نظام درآمدی دانشگاه اتفاقات مهمی رقم خواهد خورد.» جهان‌بین در این جلسه با تأکید بر اهمیت نقش اتحادیه‌های دانشگاه آزاد گفت: «این اتحادیه‌ها در واقع بازوی کارشناسی و مشورتی و تصمیم‌ساز قوی در دانشگاهند و ما باید تلاش کنیم جایگاه این اتحادیه‌ها از این حیث تقویت شود.» وی با بیان اینکه لازم است در این زمینه جلسات اتحادیه‌ها و کارگروه‌های مربوط به آن‌ها به صورت منظم و با کیفیت برگزار شود، اظهار کرد: «ما باید بتوانیم میزان تأثیرگذاری اتحادیه‌ها را در دانشگاه افزایش دهیم و از لوازم مهم این موضوع، نوآوری و طرح ایده‌های جدید و پیش‌برنده است.»

معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد با تأکید بر لزوم ایجاد نوآوری در اتحادیه‌های دانشگاه گفت: «اتحادیه‌ها باید در این زمینه تلاش کنند خلق مفهوم و ادبیات جدید داشته باشند. همچنین اتحادیه‌ها لازم است در حل مسائل، ظرفیت‌های خود را پای کار بیاورند و هم افزایی داشته باشند.»

وی با تأکید بر اهمیت تقویت هویت جمعی در اتحادیه‌ها، افزود: «این موضوع بسیار مهم است، چراکه با تقویت هویت جمعی وزن اتحادیه‌ها بالا می‌رود و اثرگذاری آن‌ها بیشتر می‌شود. در این زمینه تولید الگو، بسط و تکثیر آن باید مورد توجه باشد. به این معنا که طرح‌های جدید با انجام در این اتحادیه، می‌تواند تکثیر ملی پیدا کند. به عنوان نمونه «چهارشنبه‌های صنعت» واحد تبریز از این قابلیت برخوردار است.» جهان‌بین خطاب به اعضای اتحادیه شمال غرب دانشگاه آزاد خاطرنشان کرد: «لازم است شوراهای فرهنگی واحدها با بحث‌های محتوایی به صورت منظم تشکیل شود، در واقع فعال‌سازی شوراهای فرهنگی و هیئت نظارت در واحدها به عنوان قوه عاقله دانشگاه در عرصه فرهنگی و سیاسی بسیار مهم است.»